

Újraéled az antiszemitizmus?

Miskovits István

Az antiszemitizmus nem egy új jelenség, már az ókorban megjelent Babilóniában, Egyiptomban, és a Római Birodalomban. A hellenizmus korában, a környezetüktől elkülönült zsidók - akik magukat kiválasztott népnek tartották – és akiket a politeista valamint ateista jellegű felvilágosultak az egyistenhitük (monoteista) és vallási elkülönülésük miatt ugyan lenéztek, de feltehetően nem gyűlöltek hanem talán inkább csak irigyen figyeltek.

Az antiszemitizmusról jóformán eddig már mindent elmondtak és megírtak, ezt manapság már igen nehéznek tűnik valamivel kiegészíteni.

Hogy mégis tollat ragadok, annak a magyarázata, hogy kortársam voltam a világtörténelem leggyalázatosabb mélypontjának és minden józan eszű embertársammal együtt úgy tekintettük, hogy ez a szörnyelem véglegesen megszűnt és nem bír megisméltódni. Sajnos ez nem vált be, nem tűnt el, ismét gyakran fenáll a veszély, hogy ez a jobb vagy baloldali szélsőséges körökben nem csak hogy nem szűnt meg, de úgy tűnik, hogy újraéled.

Meggyőződésem, hogy ezeknek a neo-antiszemitáknak legnagyobb rész nem is tudja mi ennek a megnevezésnek sem az eredete sem a jelentőség, csak azt tudja, hogy büntetlenül lehet úzni és esetleg valamilyen előnnyel vagy haszonnal párosulhat. Úgy találo, hogy ez arra jogósít, hogy egy rövid magyarázattal szolgáljak.

Az Ótestamentum szerint, az Árvíz végeztével, Noé és családja sértetlenül visszatértek a szárazföldre és Noé megbízta három fiát és ezeknek leszármazottait, hogy az életben maradt emberiséget újraszervezze és mint ősatya vezesse. Elsőszülött kedvenc fia, Sém lett az ősatya a Sémita (szemita) népcsoportnak, amelyhez kezdettől fogva a zsidó vallású hivek és még egyéb nemzetiségek is tartoztak. A 19. század vége óta a szemita megnevezést már kizárólag a zsidókra vonatkoztatják és antiszemitizmus alatt, ezáltal a zsidóüldözést lehet érteni.

Egy vitatható antiszemita felfogás szerint a zsidókat genetikai állományuk alapján fajnak tekintik, feltehetően azzal a szándékkal, mert ez lehetővé teszi, hogy olyan alsóbbrendű fajnak minősítsék, mely beszennyezi a tiszta árja génállományt. Alaptalannak és tévesnek tekintem, fanatikus antiszemitizmusból alsóbb rendűnek minősíteni azokat az embereket akik politeista és bálványimádó környezetben megteremtették a csak egy Istenhez hű vallást, amely világszerte elterjedt és évezredek át változatlan maradt. Megalázónak tekintem alsóbbrendűnek tekinteni azokat akik megfogalmazták és világszerte ismertették a Bibliát és megalakították a világ kezdetétől induló naptárat, amely a keresztény időszámítás kezdetén már 3761 évre tekintett vissza. Művelt emberek részéről egy ilyen megalázó tévtan nem volt elvárható, még akkor sem, ha fanatikus követek egy téves ideált.

A terjeszkedő Római Birodalom nagyon durva módon bánt a zsidósággal. Miután leverték Bár Kochba forradalmát, kiüzte otthonából az életben maradtakat és a rabszolgaságtól megmenekülteket ezáltal kezdődött meg, a közel két évezreden át tartó diaszpóra. Kezdetben a

Földközi-tenger északi partján elterjedő államokban majd kiterjedt az egész földrészre. A benszülött lakoságnak ányékában meghuzodva átvette ennek életformáját és nyelvét és főképpen szellemi és gazdasági tevékenységet fejtet ki. Az ősi vallás gyakorlása tartotta fen a kapcsolatot a diaszpórában elszortan élő zsidó hívek között, ezáltal lehetett egy európai zsidóságról szó, amely nem szaporodot és közel változatlan számmal maradt meg mind máog.

Lényeges változás állt be a múlt század huszas éveiben, amikor egy csoport fanatikusan antiszemita kalandorpolitikus igyekezett hatalomra jutni német földön. Miután uralomra jutottak, haladéktalanul megkezdték végcéljukat, a Judenfreies Európát megvalósítani. Első lépésnek tekintették egy törvényes alapot létesíteni mindahoz amit tenni szándékoztak. A Nürnbergi zsidó törvényeknek ismert egyedül álló törvénykönyvben meghatározták kit tekintenek zsidónak – akinek legalább három nagyszülője zsidó vallású – megtiltották zsidókkal vegyes házasságot kötni, a nemi kapcsolatot zsidó személyekkel bűncselekménynek nyilvánították és büntették, szabályozták az állampolgársági jogot és egyebek között, átlépve a nevetséges határát, törvény korlátozta 45 évre a háztartásban alkalmazható zsidó nőszemélyek korát, hogy ezáltal vegyék elejét a lehetőségnek, hogy a ház urának nemi igere esetleg tiltott kapcsolathoz vezessen.

A törvények előírásait kivételezéssel lehetett ugyan elkerülni, de ezt a Vezér személyes kizárólagos jogának tekintette "wer ein Jude ist, das bestimme ich" alapon, a kivételt engedélyezni. Feltételezhető, hogy egy kedvelt borbély, egy jó szakács vagy akár egy házi orvos került ebbe a kedvező helyzetbe és nem egy páratlanul tudos elme, aki megfogalmazta a Relativitás Elméletét és, többek között, felírta a világegyetemnek táblájára az $E=mc^2$ egyenletet. Ez előtt az egyedül álló tudós előtt bezárult a Tudományegyetem kapuja, megvonták az oktatási jogát és kénytelen volt szülőföldjéről kiszökni és idegenek között letelepedni, részére nem létezett kivétel. Nem volt könnyű magyarázatot találni arra, hogy egy kétségtelenül a világ fejlett országainak sorába tartozó területen, sok, nagyon sok, túl sok antiszemitát lehetett találni és feltételezhető, hogy ezek nélkül nem lettek volna lehetségesek a gyalázatos események.

Antiszemita akárki lehet, ez a világnézet nem követel különös képességet vagy bármilyen különösebb szellemi ismeretet.

Miközben a világháború borzalmi tomboltak, a német vezetőség úgy találta, hogy adva van a lehetőség az eredeti feladatát végrehajtani és a „Judenfreies Europa”-t megvalósítani. Lehetséges, hogy politikai szempontból nem tartották megfelelőnek - habár az akkori katonai főlényük alapján ez lehetségesnek tünt – a nyilvánvalóan normális megoldást választani és a hajdan elűzöttek örököseinek lehetőséget nyújtani, hogy visszatérjenek ősi hazájukba. Felvetődtek más lehetőségek is, például az európai zsidóságot Madagaskar szigetére deportálni, de ez nem tünt megvalósíthatónak.

Az 1942-ben Berlin mellett megtartott Wannsee-konferenciának, a vezetőség feladatú tűzte ki, egy végleges megoldást javasolni, hogyam lehet Europa területén a zsidóság jelenlétét megszüntetnini. A kedvező politikai és katonai helyzet akkor még lehetővé tett egy elvárhatóan érett javaslatot, hogy egyéni kívánságra lehetővé tegyék és támogassák a már említett visszatérést az őshazába. Ez öt év múlva, saját erőből, de jelentős ellenállásnak dacára, példás módon sikerült és az önálló független zsidó állam, változatlanul áll az Egyesült Nemzetek fejlett országainak élvonalában, miután megvédte határait egy jelentős túlerővel szemben.

Wannsee partján nem ezt, vagy ehhez hasonlítható változatot javasolták, továbbra is az erőszak, megalázás és az emberi jogok semmibevétele volt a követendő út, amit még súlyosabbá tett a megromlott katonai helyzet és a mind nehezebben elviselhető munkaerő hiány, amelyet rabszolgamunkával igyekeztek pótolni.

Ugyanakkor a munkaképteleneket, gyermekeket és időseket gépesített módon, millió számra meggyilkolták. Ez a gyalázat csak a háborúval együtt ért véget, úgy reméltük örök időkre.

Nem rég, a berlini muzeum beton kockái között botorkálva, képzeletben képek elevenedtek meg, ami fohászokdásra készítetett, a Mindenhatóhoz intéztem kérést, ne engedje, hogy ehhez hasonló gyalázat megismétlődjön. Ez a fohász legyen a válasz, a címben feltett kérdésre.

Utószó

Amit itt írtam, azt nem másoktól hallottam, hanem mint kortárs éltem át, és reméltem, hogy a kegyetlen kényszeruralommal együtt, az antiszemitizmus is eltűnik a történelemből. Hogy nem így történt, azt csak sok évvel később tudtam meg, amikor a Spiegel tudósításából kitűnt, hogy manapság minden nyolcadik német polgárt antiszemitának lehet tekinteni. Ez a szám, európai szintre kiterjesztve, arra enged következtetni, hogy a harmadik évezred kezdetén, az antiszemiták száma akár többszörösen meg bírja haladni a világ zsidó vallású polgárainak a számát. Ez a váratlan eredmény értelmetlené teszi a kezdetben feltett kérdést, mert nem bír újraéledni valami ami még meg sem szűnt létezni.

Én már nem fogom megtudni hogyan alakul az antiszemitizmusnak jövője, de remélem, hogy egyetlen következő generáció sem fogja újraélni azt, aminek mi voltunk akaratlanul tanúi. De ugyanakkor, aggódom tekintem, hogy a mind gyakrabban észlelhető vállasztási komédiák, talán mégis újra lehetővé teszik, kalandor politikusokra bízni az ország vezetését.

Miskovits István - Schwetzingen, 2021

